

DECIZIE

14 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecători

Iuliana Oprea, Ala Cobăneanu, Oleg Sternioală, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Gheorghe Cornea,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Aurelia Glușco împotriva Primăriei și Consiliului satului Vatici, raionul Orhei, Gheorghe Cornea, Oficiul Cadastral Teritorial Orhei cu privire la repunerea în termenul de adresare în instanță, constatarea faptului inexistenței deciziei Primăriei Vatici nr. 5/1 din 31 martie 1993, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, anularea extrasului Primăriei Vatici din 09 iunie 2009, și

cererea reconvențională înaintată de Gheorghe Cornea împotriva Aureliei Glușco, Primăriei și Consiliului satului Vatici, raionul Orhei, Oficiul Cadastral Teritorial Orhei cu privire la constatarea faptului,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de Gheorghe Cornea și menținută hotărârea Judecătoriei Orhei din 10 iulie 2015,

c o n s t a t ă :

La 06 octombrie 2011, Aurelia Glușco s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei și Consiliului satului Vatici, raionul Orhei, Gheorghe Cornea, OCT Orhei cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea cererii reclamanta a indicat că, în baza contractului de donație nr. 2-6678 din 14 noiembrie 1994 a devenit proprietarul bunului situat în s. Curchi, r. Orhei, nr. cadastral 647302142. Obiect al contractului de donație a fost casa de locuit cu mai multe construcții auxiliare, inclusiv două șoproane și lotul de teren cu S-1552 m.p.

A mai indicat reclamanta că, Gheorghe Cornea a devenit proprietarul casei de locuit, situată în s. Curchi, r. Orhei în a. 1990 în baza contractului de vânzare - cumpărare din 05 decembrie 1990, casa fiind amplasată pe un teren cu suprafața de 658 m.p.

Prin decizia Primăriei com. Vatici, r. Orhei nr. 5/1 din 31 martie 1993 lui Gheorghe Cornea i-a fost transmis în proprietate privată terenul cu suprafața de

0,0906 ha, adică cu 0,0248 ha mai mult decât suprafața specificată în contractul de vânzare-cumpărare.

Ulterior, Gheorghe Cornea dorind să înregistreze dreptul de proprietate a comandat măsurările necesare, iar lucrătorul a inclus în sectorul acestuia o parte din terenul ce aparține Aureliei Glușco, de care se folosește și îl posedă aproximativ 40 ani.

Afirmă reclamanta că, temei pentru eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren a servit extrasul din cartea de imobil, eliberată de Primăria Vatici, r. Orhei din 09 iunie 2009 în care a fost indicat că șopronul litigios îi aparține lui Gheorghe Cornea.

Astfel, reprezentanții OCT Orhei au ieșit la fața locului, efectuând măsurări, întocmind la 14 mai 2009 proiectul planului cadastral al terenului ce-i aparține și este indicat hotarul de facto dintre gospodăria ei, fiind stabilit hotarul dintre gospodăria ei și cea a lui Gheorghe Cornea, care se suprapun.

Reclamanta solicită anularea în parte a deciziei Primăriei Vatici, r. Orhei cu nr. 5/1 din 31 martie 1993, prin care lui Gheorghe Cornea i-a fost transmis în proprietate terenul aferent casei de locuit din s. Curchi, r. Orhei cu S-0,0906 ha, în care a fost inclus terenul cu suprafața de 8 m.p., pe care este amplasată șopronul ce-i aparține; anularea extrasului Primăriei Vatici din 09 iunie 2009 în care este indicat că Gheorghe Cornea este proprietarul șopronului litigios; anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, cu nr. cadastral 6475302123.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 19 septembrie 2012 s-a constatat faptul inexistenței deciziei Primăriei Vatici, r. Orhei nr. 5/1 din 31 martie 1993; s-a anulat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat lui Gheorghe Cornea asupra terenului cu nr. cadastral 6475302123; s-a anulat extrasul Primăriei Vatici, r. Orhei din 09 iunie 2009; s-a însărcinat OCT Orhei să radieze dreptul de proprietate a lui Gheorghe Cornea asupra terenului cu nr. cadastral 64753202123, amplasat în s. Curchi, r. Orhei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 martie 2013 s-a admis apelul declarat de Gheorghe Cornea cu casarea hotărârii Judecătoriei Orhei din 19 septembrie 2012 și restituirea pricinii spre rejudecare primei instanțe, în alt complet de judecată.

La 06 decembrie 2013 Gheorghe Cornea a depus cerere reconvențională, în susținerea căreia a indicat că s-a atribuit legal casa de locuit cu suprafața de 56,4 m.p., construită în anul 1963 în s. Curchi, r. Orhei, cu suprafața de 26,9 m.p., beciul cu suprafața de 11,2 m.p., garajul cu suprafața de 17,3 m.p., veceu, șopronul litigios cu suprafața de 8 m.p.

Indică, Gheorghe Cornea că la 06 decembrie 1990 a procurat de la Spitalul de Psihiatrie nr. 2 Curchi casa de locuit, primită anterior în locațiune de la Spitalul de Psihiatrie nr. 2 Curchi.

Afirmă că, la data punerii în aplicarea a Codului Funciar, el era îndreptățit să primească fără plată sectoarele de teren ocupate de casă și anexele gospodărești în limita de 0,12 ha.

Conform deciziei Primăriei Vatici, r. Orhei nr. 5/1 din 31 martie 1993 și titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren lui Gheorghe Cornea i s-a atribuit în proprietate privată terenul aferent, casei și anexelor gospodăriei cu suprafața de 0,0906 ha și deține acest drept legal.

Solicită Gheorghe Cornea constatarea faptului că deține legal dreptul de proprietate asupra terenului cu suprafața de 0,0906 ha.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 10 iulie 2015 s-a admis integral cererea de chemare în judecată înaintată de Aurelia Glușco; s-a repus în termen cererea de chemare în judecată a Aureliei Glușco; s-a considerat nul titlul deținătorului de teren cu nr. cadastral 64753202123, eliberat de Primăria Vatici, r. Orhei din 31 martie 1993, pe numele lui Gheorghe Cornea, pe suprafața de teren de 0,0906 ha, pe care este amplasat șopronul cu suprafața de 8 m.p.; s-a considerat nul extrasul din cartea de imobil a Primăriei Vatici, r. Orhei din 09 iunie 2009 din care rezultă dreptul de proprietate a lui Gheorghe Cornea; s-a obligat OCT Orhei să efectueze rectificările de rigoare în registrul bunurilor imobile; s-a respins cererea reconvențională înaintată de Gheorghe Cornea; s-a încasat de la Gheorghe Cornea în folosul statului taxa de stat în mărime de 100 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2015, a fost respins apelul declarat de Gheorghe Cornea și menținută hotărârea Judecătoriei Orhei din 10 iulie 2015.

La 17 februarie 2016 Gheorghe Cornea a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care a respinge ca tardivă cererea de chemare în judecată, iar cererea reconvențională să fie admisă integral.

În motivarea recursului a menționat că, consideră decizia instanței de apel ca fiind neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, deoarece instanța de apel nu a aplicat prevederile art. 17 alin. (4) - (5), art. 26 din Legea contenciosului administrativ, art. 292, alin. (3), art. 332, alin. (1) Cod civil, art. 11 Cod funciar și a aplicat eronat prevederile art. 21, art. 227 Cod civil.

A mai indicat recurentul că, instanța de apel a apreciat arbitrar probele prezentate, prin ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, în sensul art. 6 CEDO.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele pricinii este cert faptul că, la 29 decembrie 2015 prin scrisoare în adresa participanților la proces a fost expediată copia deciziei instanței de apel din 16 decembrie 2016, însă la materialele cauzei nu se regăsește dovada recepționării copiei deciziei, motiv din care instanța de recurs consideră recursul declarat de Gheorghe Cornea la 17 februarie 2016 ca fiind depus în termenul legal.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție 11 mai 2016 s-a ridicat de la examinare în ordine de recurs pricina civilă la cererea de chemare în judecată

înaintată de către Aurelia Glușco împotriva Primăriei și Consiliului satului Vatici, raionul Orhei, Gheorghe Cornea, Oficiul Cadastral Teritorial Orhei cu privire la contestarea actului administrativ, și cererea reconvențională înaintată de către Gheorghe Cornea împotriva Aureliei Glușco, Primăriei și Consiliului satului Vatici, raionul Orhei, Oficiul Cadastral Teritorial Orhei cu privire la constatarea faptului și s-a remis cauza la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii avocatului Ariadna Dodi, în interesele lui Gheorghe Cornea privind adoptarea unei decizii suplimentare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016 s-a respins cererea avocatului Ariadna Dodi, în interesele lui Gheorghe Cornea privind adoptarea unei decizii suplimentare.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Cod de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 05 octombrie 2016 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Examinând argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și referința prezentată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat, care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și trimiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) CPC, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Colegiul reține faptul că, decizia instanței de apel a fost adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept material, fiind dată o apreciere arbitrală probelor și circumstanțelor cauzei, motiv pentru care, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit, consideră că urmează a fi casată cu trimiterea pricinii la rejudecare din considerentele ce urmează.

Conform art. 117 alin. (1) și (2) CPC al RM, probe în pricini civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii. În calitate de probe în pricini civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților și ale altor persoane interesate în soluționarea pricinii, din depozițiile

martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților.

Conform art. 121 alin. (1) CPC al RM, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Conform art. 130 alin. (1), (2) și (3) CPC al RM, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

În conformitate cu art. 373 alin. (1) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

Conform art. 373 alin. (4) CPC, instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei.

Colegiul reține că conform materialelor cauzei, la 06 octombrie 2011 Aurelia Glușco s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei și Consiliului satului Vatici, raionul Orhei, Gheorghe Cornea, OCT Orhei, solicitând anularea în parte a deciziei Primăriei Vatici, r. Orhei cu nr. 5/1 din 31 martie 1993, prin care lui Gheorghe Cornea i-a fost transmis în proprietate terenul aferent casei de locuit din s. Curchi, r. Orhei cu S-0,0906 ha, în care a fost inclus terenul cu suprafața de 8 m.p., pe care este amplasată șopronul ce-i aparține; anularea extrasului Primăriei Vatici din 09 iunie 2009 în care este indicat că Gheorghe Cornea este proprietarul șopronului litigioase; anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, cu nr. cadastral 6475302123.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 19 septembrie 2012 s-a constatat faptul inexistenței deciziei Primăriei Vatici, r. Orhei nr. 5/1 din 31 martie 1993; s-a anulat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat lui Gheorghe Cornea asupra terenului cu nr. cadastral 6475302123; s-a anulat extrasul Primăriei Vatici, r. Orhei din 09 iunie 2009; s-a însărcinat OCT Orhei să radieze dreptul de proprietate a lui Gheorghe Cornea asupra terenului cu nr. cadastral 64753202123, amplasat în s. Curchi, r. Orhei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 martie 2013 s-a admis apelul declarat de Gheorghe Cornea cu casarea hotărârii Judecătoriei Orhei din 19 septembrie 2012 și restituirea pricinii spre rejudecare primei instanțe, în alt complet de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, la 06 decembrie 2013 Gheorghe Cornea a depus cerere reconvențională împotriva Aureliei Glușco, solicitând constatarea

faptului că deține legal dreptul de proprietate asupra terenului cu suprafața de 0,0906 ha.

Prin hotărârea Judecătorei Orhei din 10 iulie 2015 s-a admis integral cererea de chemare în judecată înaintată de Aurelia Glușco; s-a repus în termen cererea de chemare în judecată a Aureliei Glușco; s-a considerat nul titlul deținătorului de teren cu nr. cadastral 64753202123, eliberat de Primăria Vatici, r. Orhei din 31 martie 1993, pe numele lui Gheorghe Cornea, pe suprafața de teren de 0,0906 ha, pe care este amplasat șopronul cu suprafața de 8 m.p.; s-a considerat nul extrasul din cartea de imobil a Primăriei Vatici, r. Orhei din 09 iunie 2009 din care rezultă dreptul de proprietate a lui Gheorghe Cornea; s-a obligat OCT Orhei să efectueze rectificările de rigoare în registrul bunurilor imobile; s-a respins cererea reconvențională înaintată de Gheorghe Cornea; s-a încasat de la Gheorghe Cornea în folosul statului taxa de stat în mărime de 100 lei.

Iar, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2015, a fost respins apelul declarat de Gheorghe Cornea și menținută hotărârea Judecătorei Orhei din 10 iulie 2015.

Verificând legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel, în raport cu criticele formulate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că concluzia instanței de apel este greșită, rezultată din aprecierea incorectă a materialului probator propus de părți în raport cu prevederile legale aplicabile raportului juridic litigios.

Colegiul consideră necesar a menționa asupra faptului că, atât prima instanță cât și instanța de apel, în partea repunerii în termen a acțiunii Aureliei Glușco nu și-au motivat soluția, nefiind combătute argumentele înaintate de Gheorghe Cornea.

Or, conform art. 15, alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, cererea prealabilă se examinează de către organul emitent sau ierarhic superior în termen de 30 de zile de la data înregistrării ei, decizia urmând a fi comunicată de îndată petiționarului dacă legislația nu prevede altfel.

Iar, conform art. 17 alin. (1) lit. a) și alin. (4) din aceeași Lege, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia. Termenul de 30 de zile specificat la alin. (1) este termen de prescripție.

Astfel, din materialele dosarului rezultă că, la 18 iulie 2011 Aurelia Glușco s-a adresat cu cerere prealabilă către Consiliul și Primăria com. Vatici, r. Orhei privind anularea deciziei Primăriei Vatici nr. 5/1 din 31 martie 1993 prin care i-a fost atribuit lui Gheorghe Cornea în proprietate privată terenul cu S-0,0906 ha (f.d. 4, Vol. I)

Materialele cauzei mai atestă că, la 25 iulie 2011 Aurelia Glușco a recepționat răspunsul Primăriei Vatici nr. 42, fapt confirmat de însăși petiționară prin cererea de concretizare a cerințelor acțiunii din 05 iunie 2013 (f.d. 87, Vol. I),

astfel, fiind cert faptul că, reclamanta recepționând răspunsul datat cu 25 iulie 2011, urma să înainteze, în instanța de contencios administrativ, cerere de chemare în judecată în termen de 30 de zile de la data recepționării acesteia, adică până la data de 24 august 2011, acțiunea fiind depusă în instanță abia la 06 octombrie 2011, fapt ce se confirmă prin încheierea Judecătoriai Orhei de repartizare a acțiunii (f.d. 1, Vol. I).

În aceste ordine de idei, Colegiul notează că, instanțele ierarhic inferioare aplicând normele procedurale în vederea repunerii în termen, neîntemeiat și cu încălcarea prevederilor legale au admis acțiunea înaintată de Aurelia Glușco, deoarece termenul de prescripție a fost omis fără careva temeii justificativ, fapt invocat de către recurent încă pe parcursul judecării cauzei în instanțele inferioare.

Or, o eventuală admitere a acțiunii civile depuse cu încălcarea termenului de prescripție ar fi incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice și ar duce la violarea art. 6 interpretat prin prisma jurisprudenței Convenției Europene privind Drepturile și Libertățile Omului.

Aici, Colegiul mai menționează că, legislatorul a stabilit prescripția extinctivă în scopul păstrării unei stabilități în raporturile juridice dintre părți, contrar persistării unei incertitudini în raporturi pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, se derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor norme de drept diferite, iar examinarea unei acțiuni depusă în afara termenului legal constituie o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în ordinea de drept.

Mai mult ca atât, instanța de recurs reține că Aurelia Glușco solicitând repunerea în termenul de adresare nu a indicat motivele de omitere a termenului și nu a prezentat careva probe în acest sens.

Or, în conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Colegiul consideră necesar a menționa că, instanțele inferioare la adoptarea hotărârilor nu au reținut spre examinare prevederile art. 292 alin. (3) Codul civil, care stabilește că, bunul accesoriu urmează situația juridică a bunului principal dacă părțile nu convin altfel, în cazul în care materialele cauzei atestă că saraiul litigios, cu suprafața de 8 m.p., este o construcție auxiliară, care se află în curtea recurentului Gheorghe Cornea și care a fost transmis în folosință recurentului, de către proprietarul inițial - Spitalul de Psihiatrie nr. 2 din s. Curchi, concomitent transmiterii dreptului de folosință asupra casei de locuit, fapt atestat prin actul întocmit de Biroul de Inventariere Tehnică din Orhei, la 16 iulie 1990, conform căruia la 16 iulie 1990, saraiul litigios, se afla în folosința lui Gheorghe Cornea.

Tot materialele cauzei atestă că, la 06 decembrie 1990 Gheorghe Cornea a cumpărat casa de locuit, în baza contractului de vânzare-cumpărare, încheiat între

Spitalul de Psihiatrie nr. 2 din s. Curchi, în calitate de Vânzător, și Gheorghe Cornea, în calitate de Cumpărător, care nu conține nici o mențiune referitoare la construcțiile auxiliare, accesorii casei de locuit, iar instanțele de judecată nu au reținut nici o probă care să demonstreze că saraiul litigios, cu suprafața de 8.m.p. ar fi fost ulterior transmis de Spitalul de Psihiatrie nr. 2 din s. Curchi în posesia sau în proprietatea Aureliei Glușco.

Astfel, instanța de recurs constată că, instanțele de judecată au dat o apreciere eronată materialului probator, deoarece nu s-a dat nici o apreciere probei care atestă aflarea bunului litigios în posesia lui Gheorghe Cornea, și anume: actul Biroului de Inventariere Tehnică din Orhei, întocmit la 16 iulie 1990, reținând drept probă contractul de donație nr. 2-6678 din 14 noiembrie 1994, care, însă în realitate, nu probează că bunul litigios s-ar afla în proprietatea Aureliei Glușco.

Totodată, Colegiul consideră prematură concluzia instanțelor de judecată și în partea anulării titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, din motiv că ar fi fost eliberat lui Gheorghe Cornea printr-o decizie care nu există, deoarece în arhiva raională Orhei nu se păstrează un astfel de înscris, în cazul în care intimata nu a solicitat, iar instanțele de judecată nu au constatat nulitatea deciziei Consiliului Vatici nr. 5/1 din 31 martie 1993, prin care s-a dispus transmiterea în proprietate privată - către toți locuitorii comunei respective, printre care și Gheorghe Cornea a loturilor de teren aferente caselor de locuit, conform explicațiilor reprezentantului primăriei, date în cadrul ședinței de judecată, astfel, decizia Consiliului Vatici nr. 5/1 din 31 martie 1993 a existat și a generat consecințe juridice, față de toți locuitorii comunei Vatici.

Astfel, Colegiul retine că instanța de apel, contrar prevederilor art. 241 alin. (5) CPC, a motivat defectuos actul de procedură contestat, și anume, nu a indicat motivele care au determinat concluziile acesteia și legea guvernantă, inclusiv probele prezentate de părți care urmau a fi apreciate de către instanță, cu expunerea asupra acestora în cadrul actului de procedură.

În contextul dat, instanța de recurs reține că cele descrise, incontestabil indică la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale.

În concluzie și în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii.

În speță, prezintă relevanță și faptul că folosirea criteriilor pentru determinarea corectă a naturii juridice a litigiului dat, reieșind din specificul acestuia, presupune prin sine lămurirea completă și pe bază de dovezi certe a situației de fapt, care, este diferită de la caz la caz.

Sub aspectul celor relatate se constată că, soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea pricinii, instanța urmează să țină cont de omisiunile indicate în prezenta decizie, să verifice toate circumstanțele ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate în dosar și, în dependență de situația stabilită, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

În conformitate cu 445 alin. 1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Gheorghe Cornea.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Aurelia Glușco împotriva Primăriei și Consiliului satului Vatici, raionul Orhei, Gheorghe Cornea, Oficiul Cadastral Teritorial Orhei cu privire la repunerea în termenul de adresare în instanță, constatarea faptului inexistenței deciziei Primăriei Vatici nr. 5/1 din 31 martie 1993, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, anularea extrasului Primăriei Vatici din 09 iunie 2009, și cererea reconvențională înaintată de Gheorghe Cornea împotriva Aureliei Glușco, Primăriei și Consiliului satului Vatici, raionul Orhei, Oficiul Cadastral Teritorial Orhei cu privire la constatarea faptului, cu trimiterea pricinii spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecători

Iuliana Oprea

Ala Cobăneanu

Oleg Sternioală

Galina Stratulat